

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА**

ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Кафедра методики викладання іноземних мов і світової літератури
Кафедра іноземних мов за професійним спрямуванням

ВІДЕНСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ (Відень, Австрія)

КІЛЬСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ КРІСТІАНА АЛЬБРЕХТА (Кіль, Німеччина)

ЄВРОПЕЙСЬКА АСОЦІАЦІЯ ОСВІТИ (Брюссель, Бельгія)

**МІЖНАРОДНИЙ МЕТОДИЧНО-ОСВІТНІЙ ЦЕНТР
*DINTERNAL EDUCATION (PEARSON EDUCATION) UKRAINE***

МАТЕРІАЛИ

VI (X) Міжнародної науково-практичної конференції

«ТЕОРІЯ І ТЕХНОЛОГІЯ ІНШОМОВНОЇ ОСВІТИ»

УДУ імені Михайла Драгоманова

30 жовтня 2024 р.

КИЇВ – 2024

УДК 371.3:811.161.1.+82

Т 11

*Рекомендовано до друку
науково-методичною радою
факультету іноземної філології
Українського державного університету імені Михайла Драгоманова
(протокол №4 від 19 листопада 2024)*

Редакційна колегія:

ЛЕМІШ Н.Є.	доктор філологічних наук, професор;
НІКОЛАЄНКО В.В.	кандидат педагогічних наук, доцент;
БЛИНОВА І.А.	кандидат філологічних наук, доцент;
БРЕСЛАВЕЦЬ Н.О.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ВІТЧЕНКО А.Ю.	кандидат педагогічних наук, доцент;
ХИЖУН Я.В.	кандидат філологічних наук, доцент;
ВДОВИЧЕНКО Л.Ф.	старший викладач;
ВОЗНЮК Л.А.	старший викладач

Т 11 **Теорія і технологія іншомовної освіти:** матеріали VI (X) Міжнародної науково-практичної конференції 30 жовтня 2024 р. Київ: Вид-во УДУ імені Михайла Драгоманова, 2024. 106 с.

ISBN 978-966-931-311-9

Збірник присвячений актуальним проблемам методики викладання іноземних мов у вищій та середній школі. Розглядаються різні аспекти сучасних лінгвістичних досліджень.

Призначений для викладачів вищих навчальних закладів, науковців, студентів-філологів.

УДК 371.3:811.161.1.+82

ISBN 978-966-931-311-9

© Український державний університет
імені Михайла Драгоманова, 2024

3. *I would prefer my partner to take care of the children so that I can develop my career.*

4. *If I were the opposite gender, I would still answer question 3 in the same way.*

Exercise 2A. What comes to your mind when you think about “a stay-at-home-parent”? What do you think is the basis of such a conception?

Exercise 2B. Read carefully a fragment of the BBS article entitled “The stigma of the stay-at-home-dad” by Amanda Ruggeri. Answer the following questions. Answering the questions, you can use the following phrases from the box: In my opinion... From my perspective,... I believe that... .

Exercise 3A. Give an oral presentation on your project results. Your talk should include an introduction, the main part, and a conclusion. Use the key phrases given below.

Exercise 4A. Get ready to discuss your groupmates’ projects and share your thoughts about them. Don't forget to be objective, fair, and polite. Follow the plan.

Висновки. Підсумовуючи все вище зазначене, можна стверджувати, що використання проектної технології у процесі розвитку комунікативної компетентності у монологічному мовленні є актуальним й ефективним засобом, гарно сприймається студентами. Правильно організована робота над проектом дозволяє комплексно впливати на рівень сформованості монологічного мовлення студентів-філологів.

Література

1. Арвантіопуло Е.Г. Реалізація проектної методики навчання іншомовного спілкування в середній школі. *Іноземні мови*. 2005. № 4. С.3–11.

2. Устименко О. М., Коваленко Ю. В. Комплекс вправ і завдань для навчання студентів другого курсу англomовного монологічного мовлення на основі проектної методики. *Іноземні мови*. 2014. № 4. С. 21–29.

3. Beckett G.H. The project framework: a tool for language, content, and skills integration. *ELT Journal*. 2005. Vol.59. № 2. P.10–21.

4. Eales F., Oakes S. *SpeakOut Advanced Students’ Book 2nd edition*. - Pearson Education Ltd, 2018 – 175 p.

*Аскерова І.А.
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
(м. Київ, Україна)*

ЕМОТИВНА ЛЕКСИКА ПОЛЬСЬКОЇ МОВИ У ЛІНГВОДИДАКТИЧНОМУ ВИСВІТЛЕННІ

Сучасна польська лінгвістика емоцій характеризується глибиною теоретичного осмислення та власною парадигмою дослідження. Її надбання є важливим внеском у загальну концепцію вивчення багатой і складної мови на позначення психічних феноменів. Найменш опрацьованим на сьогоднішній день

залишається прикладний аспект лінгвоємотиологічних студій. Ідеться, зокрема, про лексикографію (укладання словників емотивної лексики і фразеології – одномовних (ідеографічних) чи двомовних (перекладних)), транслатологію (поглиблене дослідження механізмів передачі емотивності й закриття відповідних лакун при перекладі) та лінгводидактику (опрацювання методики формування емоційної компетентності у процесі міжкультурного спілкування іноземною мовою; підготовка відповідної наукової і навчальної літератури).

Метою пропонованої розвідки є висвітлення комунікативно-прагматичного потенціалу емотивної лексики у процесі викладання польської мови як іноземної, а також аналіз репрезентації досліджуваного лексичного шару в тематичних і функціонально-понятійних каталогах програм навчання польській мові як іноземній на рівнях А1-С2 (згідно із «Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти»).

Матеріалом дослідження слугувала колективна праця «Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1-C2», виконана групою провідних фахівців-полоністів у галузі прикладної лінгвістики та лінгводидактики за редакцією І. Яновської, Е. Ліпінської, А. Рабей, А. Серетни та П. Турки [4].

Сучасні польські вчені, які працюють у царині теорії і технології мовної освіти, слушно зазначають: «У викладанні іноземних мов, яке розуміємо як підготовку учнів до того, аби вони могли віднайти себе в іншому мовно-культурному середовищі, навчання способів вираження емоцій повинно становити обов'язковий елемент процесу лінгводидактики» (Б. Лукашевич) [2, с.183]; «На заняттях з польської мови завжди є багато простору для вираження емоцій» (А. Серетни) [тс.].

Проф. В. Мартинюк у дев'яностих роках минулого століття підготував й опублікував «Inwentarz intencjonalno-pojęciowy i tematyczny do nauczania języka polskiego jako obcego na poziomie podstawowym (progowym)», у якому наголошував на важливості включення відповідного шару лексики до програми вивчення польської мови як іноземної вже на початковому рівні [3]. Публікація, яка містила лексико-тематичний перелік (пол. *inwentarz*), є першою спробою в історії польської лінгводидактики уніфікувати способи тестування знань з польської мови як іноземної. Включення до цього переліку лексики, що виражає душевні переживання людини, свідчить про її вагоме значення у процесі вивчення польської мови як іноземної. Зауважимо, що аналізована праця побачила світ задовго до появи системи сертифікації в 2004 р. та видання аналізованих у розвідці навчальних програм у 2011 р.

У тематичних та функціонально-понятійних каталогах «Програм навчання польській мові як іноземній. Рівні А1-С2», які на сьогоднішній день є базовим документом і неоцінним інструментом для викладачів польської мови, розробників навчальних планів і тестів, авторів підручників та інших дидактичних матеріалів тощо, рубрика «Почуття та емоції» міститься в кожному з рівнів, починаючи від нульового. Так, у тематичному каталозі на етапі елементарного користувача (А1) у першому блоці «Людина», порід із персональними даними, зовнішнім виглядом, одягом і рисами характеру,

міститься лексико-семантична група «Почуття та емоції» [4, с. 17]. Вона залишається актуальною й на рівні компетенції С2 [4, с. 192].

У функціонально-понятійних каталогах зазначається, що вже на інтродуктивній стадії вивчення польської мови (А1) учень / студент повинен уміти виражати задоволення / незадоволення, симпатію / антипатію, вподобання, здивування, прагнення і бажання [4, с. 23].

На середньому рівні (А2) до цього переліку додається вираження потреби й радості [4, с. 52]. Значно збільшується та розширюється каталог експресивних функцій на рубіжній ланці володіння іноземною мовою. Так, на В1 досліджуваний каталог містить 17 компонентів (у порівнянні з 7 попередніми). До нього додається вираження хвилювання; смутку, жалю; болю; роздратування; співчуття; надії; побоювання; байдужості; розчарування та прикrostі [4, с. 85].

Рівень незалежного користувача (В2), як відомо, характеризується суттєвим збільшенням лексичного запасу, який становить орієнтовно 4000-5000 слів (згідно із «Загальноєвропейською шкалою мовних компетенцій») [1, с. 83 – 84]. Учень / студент має розуміти основні ідеї тексту не лише на конкретну, а й на абстрактну тематику; він може вільно спілкуватися з носіями мови, чітко, детально висловитись на широке коло тем; виражати свою думку стосовно певної проблеми, наводячи різноманітні аргументи за і проти. Його мовленню властиве впевнене використання фразеологізмів, колокацій, складнішої лексики, що робить процес комунікації більш виразним, насиченим та інформативним. Аналізований корпус емоційно-експресивних функцій на просунутому рівні володіння мовою охоплює широкий спектр вербалізаторів душевних переживань [4, с. 119]. З'являються нові конституенти (наприклад, довіри й недовіри), наявні компоненти каталогу істотно розширюються, деталізуються. Так, зокрема, до хвилювання додається вираження турботи, піклування; до болю – страждання; до роздратування – злості; до співчуття – втішання, заспокоєння; до побоювання – страху та ін.

На етапі автономного й компетентного, або досвідченого користувача (С1, С2), корпус емотивної лексики охоплює ті ж самі компоненти, що й на рівні В2, за винятком вираження потреби [4, с. 156; с. 192].

Таким чином, звернення до емотивної лексики та фразеології у процесі вивчення іноземної мови (у нашому випадку – польської) є важливим аспектом сучасної лінгводидактики. Відповідно до когнітивного підходу у викладанні іноземних мов домінуючою є орієнтація на створення у свідомості студента, по-перше, тієї моделі мови, яка може забезпечити породження аутентичного, тобто повноцінного мовлення, а, по-друге, образу світу, специфічного для цієї іншомовної культури, у якій вираження емоцій та почуттів посідає одне з ключових місць. Аналіз «Програм навчання польській мові як іноземній. Рівні А1–С2» засвідчив, що відповідному матеріалу приділяється значна увага протягом усього процесу роботи над опануванням польської мови. Перспективу подальших досліджень убачаємо у вивченні механізмів і способів презентації

польської емотивної лексики й фразеології в сучасних підручниках та навчальних посібниках.

Література

1. Lipińska E., Seretny A. ABC metodyki nauczania języka polskiego jako obcego. Kraków: Universitas, 2005. 330 s.

2. Łukaszewicz B. Emocje – kultura – język. Wyrażanie emocji negatywnych w polonistycznej praktyce glottodydaktycznej. Warszawa: Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, 2022. 478 s.

3. Martyniuk W. Inwentarz intencjonalno-pojęciowy i tematyczny do nauczania języka polskiego jako obcego na poziomie podstawowym (progowym). Język polski jako obcy. Programy nauczania na tle badań współczesnej polszczyzny. Zbiór materiałów opracowanych przez Komisję Ekspertów MEN pod red. W. Miodunki. Kraków, 1992. S. 119–156.

4. Programy nauczania języka polskiego jako obcego. Poziomy A1–C2. Praca zbiorowa pod red. I. Janowskiej, E. Lipińskiej, A. Rabiej, A. Seretny, P. Turka. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2011. 2016 s.

*Бегека Д.А.
Український державний університет
імені Михайла Драгоманова
(м. Київ, Україна)*

ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖ ЯК ДОДАТКОВОГО ДЖЕРЕЛА АВТЕНТИЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ ПРИ ВИВЧЕННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ

Актуальність дослідження пояснюється умовами глобалізованого світу, однією з головних рис якого є міжкультурний діалог. Відповідно, актуалізується необхідність володіння іноземними мовами як найпоширенішими (англійською, німецькою, французькою, іспанською), так і такими, що стрімко набирають популярності, як-от арабська, китайська, корейська, японська, турецька тощо.

Також важливою особливістю глобалізаційних процесів є високий темп життя, виробничих процесів, опанування новими навичками в царині освіти. Саме тому актуальним є віднаходження нових підходів до вивчення іноземних мов, які б були ефективними та максимально наближеними до умов реального життя. Використання контенту соціальних мереж – це один з таких підходів, який природньо стирає межу між навчальним процесом і використанням мови поза межами навчального кабінету.

Мета дослідження полягає у висвітленні головних аспектів використання соціальних мереж як навчального матеріалу. Один з головних лейтмотивів дослідження полягає в думці, що вивчення іноземної мови шляхом використання